

De Postrijden der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 29 FEBRUARI.

Vaastenbrief voor het Jaar 1872.

(Vervolg.)

Met deze wet te onderhouden volbrengt de mensch niet alleen zijn godsdienstige plichten, maar hij beantwoordt nog aan het plan der goddelijke voorzienigheid. God heeft de menscheit natuur geschapen, en de wetten die hij hem heeft opgelegd, stemmen niet deze natuur overeen. God heeft aan den mensch en aan de dieren, die hem in zijnen arbeid helpen, krachten genoeg gegeven om zes dagen, en niet onophoudelijk alle dagen te arbeiden. Ook kan de mensch dit voorschrijf der Voorzienigheid niet strafloos overtuigen; Intusschen de rechtvaardige God hem, die het gedrag of dikwijls overtuigt, niet altijd oogenblikkelijk slaat, zoo zal de overtreders toch onfeilbaar vroeg of laat zijn straf vinden. Zelfs voor zijn tijdelijk welzijn heeft God den mensch welk eens rust noodig, en heeft voorgeschreven. De overtuiging is daar om het te bewijzen; er zijn gezinnen aan 's kracht, hij heeft eenen regelmatigen rust noodig, en niet alleen die rust, welke de natuur hem en al wat leeft iederen nacht doet genieten, maar nog bijzonder de rust van eenen ganschen dag. In de geschiedenis leert ons dat zelfs de heidonen der vroegere tijden, enen ganschen dag rustten, dat die rustdag door hunnen godsdienst bekrachtigd was, en op feestdagen viel, waarop zij hunne goden vereerden. Halen wij slechts eenige voorbeelden aan: aldus vinden wij bij de oude Romeinen menigvuldige, zoo vaste als veranderlijke feestdagen. Gedurende deze moesten rechtens en bestierders hunne werkingen staken; alle arbeid, zelfs die der slavens en der lastdieren, was door de wet verboden, en de overtredders van deze wetten waren als goddeloosen als heiligschenders beschouwd. Zeker waren het de eerste tijden des menscheits niet allen, die dit gebruik aan het oude Rome hadden overgeleverd; de zaken zelve vrachten zulke afwijking. Immers de mensch gevoelt de noodzakelijkheid eenen afzonderlijken rust om nieuwe krachten te scheppen, en zich met zaken van Godsdienst bezig te houden. Rome geloofde dat de menschen van de natuur zelf scheen aan te duiden. Den Godsdienst nam het te baat, om des te gemakkelijker aan het menscheit en aan de maatschappij dit gebod voor altijd in te prenten. Maar zien wij slechts eenige jaren in de geschiedenis terug, om nog voorbeelden tot bewijs dezer waarheid aan te treffen. Ziet Frankrijk, op het einde der laatste eeuw, slachtoffer der Goddeloosheid en der Revolutie, die daar uit ontving van den katholieken godsdienst verboden. De zondag werd afgeschaft, om geest en ziele door ongodsdienstigheid te bederven. Overtuigd nogtans dat de werkmans aan eenige dagen rust, eenen dag noodig heeft om uit te rusten, stelden zij dien rustdag op den tienden dag, dien zij Decadi noemden. Wat zien wij verder nog? Waar godsdienst allen invloed op meester en werkmans verloren heeft, daar is de zondag onthieldig, en werkdag geworden; daar vieren de meeste werklouder den maandag, dien zij in herbergen en besparingen doorbrengen, tot groot nadeel van hunne ziel, van hunne waarheid van mensch, ja ten nadele van hunne gezondheid en van hunne familie.

Het is dus bewezen. De mensch moet verpozing vinden in zijn werk, en dat wel op den dag des Heeren. Zijne godsdienstige en zedelijke ontwikkeling, zelfs zijne lichaamlijke krachten vereischen zulks.

Maar waarin bestond, onder de oude wet, deze verpozing in 't werken? Wat zijn de oorzaken, onder de nieuwe wet van het H. Evangelie? Dit gaaf wij reeds zien.

Onder de Oude Wet, was aan het Joodsche volk dat dezelve moest onderhouden, alle werk stiptelijk verboden. Zoo streng was dit verbod, dat het aan den armen, die geen vuur kon maken om zijn middagmaal te bereiden, niet toegelaten was daarvoor eenig brandhout te rapen. Zien wij niet dat Moses, op bevel van God een Israëliet deed straffen die dit gebod overtrede den had? Er hoefde meer over nog te worden de joden niet om dit verbod van God na te laten, toen zij uit het ballingschap van Babeloone in hun land terug waren? Volgens wij, in het H. Evangelie lezen, ging hunne nauwgezetheid hieromtrent te verre, dusdanig dat O. H. J. C. hen meermalen moest vermanen de strengheid niet te verre te drijven.

De H. Kerk, door den Zone Gods, den insteller dezer wet, zelfden onderricht, schreef ze op hare beurt voor met de wijzigingen daaraan door J. C. toegebracht. Zoo wees zij den Zondag aan als rustdag in plaats van den Sabbat of Zaterdag, dien het Joodsche volk onderhield. Het is u niet onbekend, Z. B., dat de Meester onderwijzing, die desangenaam van hunnen goddelijken bevel, in den dienste van de vergaarden, die den Zaterdag, of zondag, hebben doen vieren in plaats van den Zaterdag, of zevendag. De rede daarvan is licht te begrijpen. De Joden, immers, waren een vleeschlijk volk dat in den dienst van God, het oog slechts op stoffelijke voordeelen gevestigd had. Daarom vieren zij den zevendag dien, ten aandekken van de schepping der wereld, en het nat dat voor den mensch daaruit voortspruit. De Kristenen nu, die al hunne belangen in de ziel stelden, hebben in den dienst van God slechts geestelijke voordeelen voor ogen. Daarom vieren zij den Zondag, dien de Meester onderwijzing van de vergaarden van onzen Goddelijken bevel, in den dienste van de vergaarden van den H. Geest over de heilige kerk door de apostelen tegenwoordig, der verspreiding van het Evangelie; in een woord zij vieren dien dag om God te bedanken voor al de geestelijke weldaden. Om deze beweegredenen, en op bevel van God hebben de Apostelen op den Zondag de verplichtingen vastgesteld, die ons door het IIIe gebod zijn voorgeschreven. Gij ziet het, het is eenen stillige wet van God, dat wij den Zondag moeten vieren; dat wij ons op dezen dag, niet moeten ophouden met alle slaaflijke werken, en anderszins die niet kunnen samengaan met den dienst en de verheerlijking van God.

Het is iedereen bekend, wat men door slaaflijk werk verstaat, gelijk ook iedereen weet, dat het niet verboden is het huiswerk te verrichten, dat men 's daags te voren niet doen kan, of niet kan uitstellen tot den volgende dag; zoo als de spijzen bereiden, het keukengerief schoon maken enz. Zoo ook kan men noodig is hier op te noemen.

Zijn er buiten deze nog gevallen waar men slaaflijke werken doen mag? Ja; zij zullen ze in 't eerst noemen. Ten eerste, het handwerk, dat de oefening van den Goddelijken bevel, is niet verboden. Dit leide deze Goddelijke Zaligmaker aan de Joden, als Hij hun zeide: *De Priesters doen op den Sabbat in den tempel wat men elders niet doen mag, en noytans zijn zij niet gene zonden plichtig* (Evang. Matth. XII, 8). Het is toegelaten bij deze of gene plechtigheid alleen om te richten, te versieren, en daarvoor nogtans eenen loon te trekken, alhoewel het beter zij deze werken op andere dagen dan op de- en feestdagen te verrichten.

Eene tweede reden, waarom men op den Zondag slaaflijke werken mag doen, is de liefdadigheid jegens den menschen. Bij voorbeeld, mag men niet alleen zieken verzorgen, maar ook plichten jegens overledenen vervullen, maar ook de beelden van eenen armen werken; wanneer iemand, uit zijn armoede, zelf oorloof heeft om te werken, mag men hem in zijn arbeid bijstaan; nogtans is het niet toegelaten slaaflijk te werken, om den loon als salmoes te kunnen geven.

Eene derde reden is de noodzakelijkheid. Het ware onmogelijk hier al de gevallen op te noemen, waar de noodzakelijkheid een voldoende reden is om de Zondag slaaflijk te werken. Slechts eenige gevallen willen wij, in 't algemeen, aanschrijven. Wanneer, bij voorbeeld, het openbaar welzijn vergt, dat deze of gene openbare dienst 's Zondags niet ophoudt, dan mogen zij, die aan dezen dienst verbonden zijn, het huus er toe bijbrengen, *voor zover dit onontbeerlijk is*. Andere werken kunnen niet onderbreken worden, zonder aanzienlijke verliezen te veroorzaken. Het is daarom niet toegelaten dat de Zondag een zeker genot bedienende aan 't werk houden. In het volgende geval zijn de landbouwers, wanneer aanhoudende regens

hunen oogst bedroeven, of dat door uit te stellen hunne vruchten gevaar loopen van te bederven of niet te kunnen onder het dak gebracht worden. Soms nog in andere omstandigheden kunnen er redens genoeg bestaan om 's Zondags te werken; dat is te zeggen wanneer er ware nood is, die men niet heeft kunnen voorzien. Maar merkt het wel op, Z. B., dat deze nood geene voldoende rede meer is, om van de wet der kerk ontslagen te worden, als men er zelfoorzaak heeft aan te geven; zoo men bij voorbeeld, een akkoord maken zou van meer werk te leveren, dan men er op de werklagen zou kunnen afdoen; of men zou 's maandags zijn werkhuis sluiten, of de werken op de werklagen verminderen. Te meer is het geenszins eene reden om de werklagen 's Zondags aan het werk te stellen, wanneer de overbreking van den arbeid op dien dag, de meester eenige winst doet verliezen. Anders zouden alle meesters deze reden kunnen doen gelden, en alle werklouder het verlies van hun dagloon als reden kunnen inbrengen. Als een nijveraar, een overste van werklouder, een meester, met des Zondags zijne onderhoorigen te doen werken, zich eene winst verschaffte, is die winst ongoeroelof, zondig in Gods oog. Waarom? Omdat hij op dat zondagswerk geen recht heeft. Anders anders is het gelegen met het verlies, dat een nijveraar zou moeten ondergaan, wanneer hij gedurende vier of twaalf uren zijn werk zou moeten onderbreken, en alzo hetel zijn hertelze af te maken of op den tijd te kunnen herbeginnen. Voerlieden, schippers en andere dergelijken, is het ook niet goeroelof te werken. Immers hebben zij geen recht des Zondags over hunne knechten of lastdieren te beschikken; want de wet zegt: *gij zult geen slaaflijk werk doen, noch gij, noch uw zoon, noch uwe dochter, noch uw dienstknecht, noch uwe dienstmeid, noch uw os, noch uw ezel*. Deze kunnen dus niet inbrengen dat de zondagsrust hen in hun goet of bezittingen bontdoelt. En inderdaad er bestaat een groot verschil tusschen goet dat nog moet verkregen, en goet dat men reeds bezit; de ijersmelter bezit reeds het ijzer dat hij in het vuur heeft, en de landhouwer de vruchten, die reeds op het veld staan; zoo is het niet met die vorigen.

Buiten deze gevallen, die wij in het algemeen, zoo even aandauiden, is het verboden eenig slaaflijk werk te doen. Door slaaflijke werken verstaat men die handwerken, waardoor iemand gewoontlijk zijn brood moet verdienen. Alzoop zijn op den Zondag verboden, het bebouwen van den akker, het smeden, het timmeren, 't metsen, 't beelthouwen, 't varven, 't werven, enz. Evenintn mag men handel drijven, paar- of veemarkten houden, publieke koopdagen doen tusschenkomst van notaris of deurwaarder.

Wat nu den handel betreft, moet men dezelfde regels volgen. Alzoop is het toegelaten de voorwerpen aan te schaffen die hoogst noodig zijn 't zij voor den dienst van God, 't zij voor zieken, of ook voor de eetwaren van eigen gebruik. Ook nog andere dingen, die niet zoo hoogst noodzakelijk zijn, maar die men doorgaans niet kan onthooren, mag men kopen of verkoopen, wanneer men, niet uit te stellen tot op eenen werkdag, eenig verlies of ongemak zou te lijden hebben. Aan de winkeliers nogtans die van dezen oorloof gebruik kunnen maken zonder hun geweten te kwetsen, is het ten hoogste aan te bevelen, dien dag hunne koopwaren niet, gelijk op andere dagen, ten toon te stellen. Hierdoor ten minste, zullen zij den eerbied toonen, die hen voor de Zondagen en andere feestdagen bezielt. Winkeliers en kooplieden die geeneen oorloof hebben van te verkoopen zijn nog strenger gehouden zulks te vermijden.

Het is voorgaande kan iedereen verstaan, welke plichten men door het derde gebod worden opgelegd; welke gebruiken niet dit gebod overeenstemmen, welke niet, van wat tijd deze ook mogen ingevoerd zijn.

Gij hebt dus gezien, W. B. hoe noodzakelijk het is, des Zondags alle slaaflijke werken daar te laten; en dien dag te heiligen. Maar is dit alléén genoeg, om geheel het gebod te volbrengen? Neen, de viering van die dagen eischt nog, dat men God op eenen bijzondere wijze diene; met godvruchtige en godsdienstige werken uit te oefenen; men moet voortdurend, het verhevenste geheim van onzen godsdienst, bijwonen, en dit is stiptelijk geboden. Een gevolg hiervan is, dat zij die om de eene of andere der bovengenoemde redens geheel of gedeeltelijk ontbonden zijn van de wet die de rust voorschrijft, daarom nogtans niet ontslagen zijn van dien dag te heiligen. Neen, hietoes blijven zij verplicht, en bijzonder tot het mis hooren.

Wij kunnen niet eindigen, Z. B. B. zonder u dringend aan te bevelen, over dit gebod van het vieren der zondagen, ernstig na te denken. Wij somken u, maakt het vaste voornemen, alle middelen aan te wenden die in uwe macht zijn, om die eagen gelijk behoort te vieren, en dezelve ook door uwe onderhoorigen nauwkeurig doen te heiligen. Wij willen dan toevoegen, dat alle ambtenaren, meesters van werkhuzen en fabrieken, huisvaders en huismoeders, de aannemers, en degene die deze tot hunnen dienst nemen. Wij bidden en smeeken hen, dat zij het wel overwegen! Groot is het kwaad, groot de verantwoordelijkheid die op hen weegt, wanneer zij hunne werklouder, huusdienstboden, kunne onderhoorigen op den dag des Heeren, zonder gezegde werken uit te oefenen laten werken. Hij, die dit gebod doet of laat overtreeden, zondigt zwaarlijk, ja, in eenige gevallen zeer zwaarlijk, en deze zonde wordt, dikwijls nog vergeroet door het slechte voorbeeld dat hij geeft. Wanneer dez overtreder eene gewoonte wordt, dan verzwakken onfeilbaar ook de goede zeden in huusgezinnen en volkeren. In een woord, daar deze overtreder dikwijls eene zonde is, waaraan zich geheele huusgezinnen, geheele landen plichtig maken, moet zij onfeilbaar in dit leven reeds Gods granschap en kastijdingen over volkeren en staten.

Het straatlawijd.

De schandige tooneelen door het doktrinaire canaille aangericht, hebben verleden nacht voorgedruid.

Een paar honderd kerels, waas van het grootste gedeelte *vraemde gezichten* en met crapuleus uiterlijk. — kerels, die wel toonden in de zaak bedreven te zijn, vormden groepen in onze straten en verstrekt door de *soetjke* en *brava* burgers, zooals de *Précureur* zijne vrienden noemt, hebben dezen nacht in een aantal straten de ruiten ingeslagen, onder het zingen der *Marseillaise*, der *Carmagnole* en het *Ca ira*.

Geen huus van adellijke personen, geen huus van meeningsten werd gespaard, en natuurlijk werden deze aangewezen door onze *communards* waarna de executie plaats had.

De zaak wordt dagelijks duidelijker.

Er zijn hier verschillende belangen in het spel: voor de Franschen, die zich hier met onze doktrinaires aansluiten is het eene manifestatie tegen graaf de Chambord; *vraemdelingen in Antwerpen*, roepen *vraemdelingen* hier, om de stad te straffen, dewijl zij wil dat de gastvrijheid voor iedereen geëerbiedigd worde.

Voor onze doktrinaires is graaf de Chambord slechts een voorwindsel: de doktrinaires, zoo als wij in ons artikel zeggen, wreken sich over de manifestatie-Jacobs, over het hardnekkig

standhouden van onze stad tegen het doktrinaire geweld.

Dat is het hoofdgedacht in die straatchen-derij.

Met dit gedacht stemmen de schuimers in, die van Brussel, Gent en Luik gekomen zijn, die van alle gelegenheid willen gebruik maken om het land in rep en roer te brengen.

De redacteur van l'Union van Parijs, te Antwerpen aanwezig, zegt dat de *communards* van Parijs te Antwerpen waren om te manifesteren. Hij kent ze, zegt hij, van gezicht, van kleeding en door het *argot* (lieventaal), in welke zij met elkander spreken. Dertig gezelschap voor de *eeltjke* en *deftjge* liberalen.

Men schrijft uit Antwerpen:

Het was gisteren morgend door de doktrinaire klik uitgetrompet, dat er 's avonds eene groote revolutionnaire manifestatie zou plaats hebben.

Een groot getal Franschen, schuimers van Brussel, Luik, Verviers, Gent, enz. waren in onze stad aangekomen. Ditmaal moest de ruitenbrekerij algemeen zijn; half Antwerpen moest ten ondersten boven worden geslagen!

Reeds vroeg in den avond liepen de *vraemdelingen*, vergezeld door de aanhangers der doktrinaire klik, gearmd en zingende in de stad rond. Al de straatloopers, oud-voeroordeelden, dronkaards, enz. welke zich op hunnen weg vertoonden, werden met geld aangewerfd; zij waren met stokken, handvleugels, bessemstokken, hamers, ijzereu laken enz. gewapend. Met al dit gespuis zijn de manifesteers der meeting gekomen, welke in het *Café des Arcades* Hoogstraat, plaats had. Men kan licht begrijpen hoe het daar toeging. Dronken kerels zwaaiden met de stokken; zij huulden en schreeuwden als bezetenen.

Het lokaal was kroppend vol; men zong, vloekte en tierde ondereen; men hoorde verwoensching en bedreiging tegen troon, kerk en klooster.

Een spreker trad eindelijk op de tribune; men kon den persoon niet onderscheiden door den rook, dien de zaal opvulde en hem verstaan kon men nog veel minder. Wij moeten er ook bijvoegen dat de man eene zware valing had; hij kon slechts met moeite geluid geven. Men verstuikte daarbij als het ware in de zaal.

Een tweede spreker trad te voorschijn en maakte eenen verlieselje uit de fransche revolutie van '98 (???) . En terwijl hij sprak huilde en bulderde het gespuis aanhoudend voort.

Eindelijk kwam de gekende jood, Goldsmid, voor den dag en vroeg om fransch te mogen spreken; hij kon zich in het vlaamsch niet doen verstaan; en had groot nieuws meê te deelen! Vrienden van Luik, Brussel, Gent, Verviers waren hier aangekomen, zoo schreeuwde hij. Wij zijn hun onzen dank verschuldigd!

De eerbied voor den spreker was juist niet groot: Zwijgt nu maar jood, onderbrak eene stem, wij verstaan er niets van! De menigte schreeuwde hierop: *« A la porte, les calottins! »* *« A la porte, les jesuites! »* en een van hunne eigene mannen, een *spuiter*, zooals men te Antwerpen zegt, vloog aa de deur.

Op dit oogenblik heerschte er een oorroedoo- vend geschreeuw: *« à la place Verte! chez Van Put! »* huulden de manifesteers.

Eindelijk, nadat er nog een fransche spreker op de tribune was getreden, en welke men evenintn als de anderen kon verstaan, door het lawijd en het getier, werd de meeting geheven.

De betaalde *stokslagers* gingen vooruit. De dappere manifesteers van Antwerpen, Brussel, Luik enz., zongen de *Marseillaise*. Men nam den korsten weg om naar de woning van M. Van Put te gaan.

Onderweg waren vier der kopstukken van de zoogezegde manifestatie, in eene vigilant gestapt, ongetwijfeld om niet gekend te worden en later te kunnen zeggen, dat ze niet bij de ruitenbrekerij tegenwoordig waren. Men moet voorzorgen nemen, vooral als men Franszman is...

Die heeren aanleiders beginen eene groote onvoorzichtigheid; ze reden tusschen het volk in, en reeds op de Eiermarkt, werden de spiegels van het ruittuig door hunne eigene kerels ingeslagen en men verplichtte de *messieurs* te voet te gaan, wilden te eene duchtige ramming ontkomen. Gelijkheid of de dood! *enavant, marchons...*

Vooralcer men aan de woning van M. Van Put kwam, werd er, volgens men zegt, geld, cigaren en tabak aan de schuimers uitgedeeld. Welhaast werden de ruiten bij onzen achbaren burgemeester ingeslagen. Is het waar dat men vijf francs beloofde aan hem, welke de eerste ruit zou inslaan? Het canaille viel als bezetenen de woning aan; in een oogenblik waren meest

al de ruiten verbrijzeld, en de heeren doktrinaires juichten van voldoening en vreugde. Wat triomf!...

Men zong de *Marseillaise* en schreeuwde *Chambord à la porte! Van Put à la porte! à bas la calotte*, enz. Na een kwart uur aldaar gemanifesteerd en vernield te hebben, trok de bende voort. Ovaral, op hunnen doortocht, werden door dronken schoelies ruiten ingeslagen. De burgers sloten in aller haast hunne woningen.

Voor het bureel van den franschen konsul, riep men: *« vive la république! »* Op de Groote-Markt, schaarden de vernielders zich rond den boom van vrijheid, onder het zingen der *Marseillaise*.

Vandaar trokken ze langs de Hoogstraat naar het Groen-Kerkhof; in de eerste straat werd de vigilant n. 369 totaal verbrijzeld; de kas en de spiegels van het ruittuig werden methamers en stokken doorgeslagen, en de personen welke in het ruittuig zaten moesten er uit en... te voet gaan.

Gelijkheid of de dood, *en avant!* Er mag niet meer gereden worden; geen luards meer! schreeuwde het gespuis.

De vigilantkoetsiers moesten dus voorlaan maar gaan bedelen!

Op het Groen-Kerkhof wilden de doktrinaires de korden overrompelen, doch dit gelukte niet, dank aan de krachtadige houding der gendarmerie.

Chez les Jesuites! riepen de aanleiders en allen begonnen te zingen op het aria de *lampions*; *les Jesuites*. Het was half tien. De ruiten in het instituut St. Ignatius, Korte Nieuwstraat, werden met stokken, steenen en ijzereu hamers ingeslagen; de politie werd overrompeld en moest achteruit trekken, om aan eene hagelvlaag van steenen, ijzer en lood te ontkomen.

Van daar trok het gespuis naar het Jesuiten-klooster, in de Keizerstraat. Onderweg sloegen ze bij M. Jorsen, drukker, in de Hochstetterstraat waar vroeger Dumoulin zijn doktrinaire blad drukte, insgelyks de ruiten in.

Bij M. Mouwen, op den hoek van het Kipdorp en Paternosterstraat, verbrijzelden zij de vitriou en stelen... de lekkernijen die voor het venster stonden...

In de Paternosterstraat sloeg men huus voor huus de ruiten in. Een Brusselaar wees op het O.-L.-Vrouwebeeld, op den hoek der straat, en riep *« mes amis, descendez-moi cela! »* maar dat ging niet.

Nu had er nogmaals eene uitdeeling van geld aan het dronken gespuis plaats. Een kerel deelde den inhoud van zijnen geldbeugel rond, en daarna werd het klooster der Jesuiten aangevallen. Alle de vensteruiten werden in stukken geslagen. De schade hier aangericht is aanzienlijk. Men zag betaalde mannen op de rijgels der venstertramen klimmen en met ijzereu haken de ruiten inslaan.

Het *Journal d'Anvers* werd natuurlijk niet gespaard. De aanleiders schreeuwden: *« Bravo, goed gewerkt! »* De ruiten werden in het bureel teeneemaal ingeworpen.

De bende trok nu terug naar het Meir; onderweg sloegen zij de ruiten in bij M. Dodd, leéverkoop, Kipdorp; bij den baron van Schil, baron Gillès de Pélochy, in het *Café de Suède*, enz., een teeken dat het signaal niet altijd juist uitgevoerd werd.

Op de Meir gekomen, greep er nogmaals eene manifestatie voor de woning van M. Van Put plaats; de politie en gendarmen waren ter plaatse; deze hebben 't canaille verscheidens malen geharageerd; men wierp de gendarmen steenen en slijk naar het hoofd. Een schreeuwer werd in de woeling op den grond gereden en later weg gebracht.

Daarna was het groote vereeniging in de *Taverna Bavaria*, waar men sinds eenige dagen handel in stokken en knuppels schijnt te drijven. Een persoon zegt dat hij door de vrouw des huizes een mand vol stokken heeft zien dragen. Daar heeft men het gespuis doen drinken zooveel het wilde; jenever en bier werd hun ingegoten.

Het was half twaalf; vele schuimers konden niet meer op de beenen staan; ze namen in passant bierglazen en solferstekpottelken in het gezegd *Taverna* meê, en gingen daarna nogmaals de Jesuiten aanvallen.

De aanleiders riepen: *« naar de Jesuiten en van daar naar het Koningsken! Wij moeten Gerrits hebben!*

Het Instituut *St-Ignatius* werd nogmaals aangevallen. In het *Koningsken* liep alles nog al tamelijk goed af, dank zij de krachtadige houding der aauweigens.

De bende is vervolgens naar het bureel van het *Handelsblad* getrokken, om er de ruiten in te kloppen, en vervolgens naar M. Coremans, hoek der minderbroedersruy, waar insgelyks brutaliteiten plaats grepen: